

Stanowisko Nr 19
Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych
z dnia 15 września 2026 r.

**w sprawie wpływu ograniczania zatrudnienia opiekunów medycznych na organizację
pracy pielęgniarek i położnych oraz bezpieczeństwo i jakość opieki nad pacjentem**

Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych wyraża dezaprobatę wobec ograniczania zatrudnienia oraz zwalniania opiekunów medycznych, którego celem jest doraźne ograniczenie kosztów, a ich skutkiem ma być przeniesienie czynności opiekuńczych, pielęgnacyjnych i wybranych czynności medycznych na pielęgniarki i położne. Opiekunowie medyczni są zawodem medycznym o ustawowo określonych kwalifikacjach i zakresie czynności. W szpitalu nie zastępują pielęgniarki ani położnej, lecz uzupełniają pracę zespołu w granicach własnych kompetencji. Dzięki ich pracy pielęgniarki i położne mogą przeznaczać odpowiednią ilość czasu na świadczenia odpowiadające kompetencjom i kwalifikacjom, samodzielności zawodowej, oceny klinicznej i odpowiedzialności. Ograniczanie udziału opiekunów medycznych w opiece nad pacjentami będzie skutkowało zwiększeniem zakresu zadań realizowanych przez pielęgniarki i położne, w odniesieniu do czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych. W konsekwencji będzie dochodzić do ograniczenia czasu, który pielęgniarki i położne mogą przeznaczyć na świadczenia wymagające ich profesjonalnych kwalifikacji, wiedzy, doświadczenia i odpowiedzialności zawodowej.

Prezydium NRPIP podkreśla, że pielęgniarka i położna nie mogą być traktowane jako zasób kadrowy służący do kompensowania braków powstałych w wyniku eliminowania udziału innych członków zespołu opieki nad pacjentem. Właściwa organizacja pracy powinna opierać się na zasadzie racjonalnego wykorzystania kompetencji wszystkich członków zespołu terapeutycznego. Każdy zawód medyczny powinien realizować zadania odpowiadające posiadanym kwalifikacjom i kompetencjom, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwej współpracy i odpowiedzialności za bezpieczeństwo pacjenta. Jednocześnie Prezydium NRPIP wskazuje, że minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych nie powinny być interpretowane jako maksymalny poziom zabezpieczenia kadrowego. Ich spełnienie nie może stanowić uzasadnienia dla ograniczania zatrudnienia innych członków zespołu uczestniczących w bezpośredniej opiece nad pacjentem. Prezydium NRPIP stoi na stanowisku, że właściwym kierunkiem polityki kadrowej powinno być wzmocnianie zespołów terapeutycznych, a nie ograniczanie udziału poszczególnych zawodów medycznych w opiece nad pacjentem.

Oszczędność, która ogranicza dostępność opieki, zwiększa przeciążenie pielęgniarek i położnych oraz podnosi ryzyko zdarzeń niepożądanych, jest oszczędnością pozorną i społecznie nieakceptowalną. Odpowiedzialne zarządzanie wymaga najpierw oceny potrzeb pacjentów i ryzyka, a dopiero potem wyboru rozwiązań ekonomicznych. Prezydium NRPIP oczekuje od kierowników podmiotów leczniczych, podmiotów tworzących i organów administracji publicznej ochrony stabilnych, kompetentnych zespołów terapeutycznych. Obrona zatrudnienia opiekunów medycznych jest zarazem obroną bezpieczeństwa pacjentów oraz bezpiecznych warunków wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej.

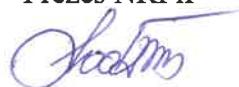
Odpowiednio zorganizowany i liczebny zespół, w którym poszczególni jego członkowie wykonują zadania adekwatne do swoich kompetencji, jest warunkiem zapewnienia ciągłej, kompleksowej, bezpiecznej i wysokiej jakości opieki nad pacjentem.

Sekretarz NRPiP

Kamilla Gólcza

Prezes NRPiP

Mariola Łodzińska